

શ્રી ઉમાસ્વાતિ વાચક પ્રવર પ્રણીત શ્રી તત્ત્વાર્થાધિગમ સૂત્ર

-:સંબન્ધ કારિકા:-

જીવન વિષે મહત્ત્વનું કર્તવ્ય:-

સમ્યગ્દર્શનશુદ્ધં યો જ્ઞાનં વિરતિમેવ ચાપ્નોતિ ।
દુઃખનિમિત્તમપીદં તેન સુલબ્ધં ભવતિ જન્મ ॥૧॥
જન્મનિ કર્મક્લેશૈરનુબદ્ધેઽસ્મિંસ્તથા પ્રયતિતવ્યમ્ ।
કર્મક્લેશાભાવો યથા ભવત્યેષ પરમાર્થઃ ॥૨॥
પરમાર્થાલાભે વા દોષેષ્વારમ્ભકસ્વભાવેષુ ।
કુશલાનુબન્ધમેવ સ્યાદનવદ્યં યથા કર્મ ॥૩॥

જે (આત્મા) સમ્યગ્દર્શનથી શુદ્ધ થયેલા જ્ઞાન અને ચારિત્ર પ્રાપ્ત કરે છે તેનો દુઃખ રૂપ છતાં આ જન્મ સફળ થાય છે. (૧) જેથી, કર્મોના ફલેશથી ભરપુર આ જન્મમાં એવા પ્રયત્નો કરવા જોઈએ કે જેથી કરીને કર્મના ફલેશોનો નાશ થઈ જાય, ખરેખરો પરમાર્થ આ છે.

અથવા, આરંભક સ્વભાવવાળા દોષો હોતે છતે (કદાચ) એ પરમાર્થ પ્રાપ્ત ન કરી શકાય તો એ રીતે જ પ્રયત્ન કરવો કે જેથી નિર્દોષ કુશલાનુબંધી કર્મ (પુણ્ય) જ બંધાય.

ષટ્પુરુષ અને તે ષટ્માં અર્હતની પૂજ્યતા-

કર્માહિતમિહ ચામુત્ર ચાધમતમો નરઃ સમારભતે ।
ફલફલમેવ ત્વધમો વિમધ્યમસ્તૂભયફલાર્થમ્ ॥૪॥
પરલોકહિતાયૈવ પ્રવર્તતે મધ્યમઃ ક્રિયાસુ સદા ।
મોક્ષાયૈવ તુ ઘટતે વિશિષ્ટમતિરુત્તમઃ પુરુષઃ ॥૫॥
યસ્તુ કૃતાર્થોઽપ્યુત્તમમવાપ્ય ધર્મ પોરેભ્ય ઉપદિશતિ ।
નિત્યં સ ઉત્તમેભ્યોઽપ્યુત્તમ ઇતિ પૂજ્યતમ એવ ॥૬॥

17